

רע"פ 7391/22 - הרצל שועאי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7391/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: הרצל שועאי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה מיום 22.09.2022 בע"פ 11486-06-22 שניתן על ידי כבוד השופטים: ס' דוידוב-מוטולה; ר' פוליאק ו-ח' אופק גנדלר

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה (כבוד השופטים ס' דוידוב-מוטולה, ר' פוליאק ו-ח' אופק גנדלר) בע"פ 11486-06-22 מיום 22.09.2022. בגדרו, נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בירושלים (כבוד הנשיא א' אברהמי) בת"פ 75693-10-18 מיום 25.01.2022 ו-11.04.2022.

הרקע לבקשה והבקשה

2. המבקש הורשע בשתי עבירות של ביצוע עבודות בניה באתר ללא מינוי מנהל עבודה, לפי תקנה 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988 (להלן: התקנות), וסעיפים 191 ו-225 לפקודת הבטיחות בעבודה

[נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: הפקודה); ובשתי עבירות של אי הצבת שילוט מתאים באתר לפי תקנה 7 לתקנות, וסעיפים 191 ו-225 לפקודה.

3. על-פי המתואר, בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, שימש המבקש כמבצע עבודות בניה במבנה המצוי ברחוב אגריפס 19 בירושלים (להלן: האתר).

בימים 22.12.2016, ו-25.01.2017, ובעקבות ביקורות קודמות באתר, נערכו ביקורות באתר על-ידי מפקח מטעם משרד העבודה, הרווחה, והשירותים החברתיים (להלן: משרד העבודה) במהלכן התגלו עבירות וליקויי בטיחות. בשתי הביקורות נמצא, כי המבקש לא דאג לכך שעבודות הבניה באתר יתבצעו בהנהלתו הישירה והמתמדת של מנהל עבודה; וכי המבקש לא הציב באתר שלט במקום הבולט לעין המציין את שמו של מבצע הבניה ומענו, שמו של מנהל העבודה ומענו ומהות העבודה המתבצעת.

כאמור, ביום 25.01.2022, הורשע המבקש בעבירות המפורטות לעיל. ביום 06.04.2022, הגיעו המבקש והמשיבה להסכמה על העונש, כך שיעמוד על 60% מגובה הקנס המקסימלי - 34,560 ש"ח סך הכל. בית הדין האזורי כיבד את הסכמת הצדדים, והשית על המבקש קנס על סך של 34,560 ש"ח; לצד התחייבות עצמית בסך של 30,000 ש"ח.

4. המבקש ערער לבית הדין הארצי לעבודה (להלן: בית הדין הארצי) על פסקדינו של בית הדין האזורי. במסגרת ערעורו, טען המבקש, כי העבודות אותן ביצע היוו "תיקון או קיום בלבד" כמפורט בסעיף 191 לפקודה, ולפיכך - לא חלות עליו ההוראות הבטיחות אליהן מפנה סעיף 191 לפקודה. ודוק, סעיף 191 לפקודה מורה כי בניה המבוצעת דרך משלח-יד או עסק, וכן בניה שאינה תיקון או קיום בלבד אף אם אינה דרך משלח-יד או עסק - יחולו עליהן ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב) - המפנה בין היתר להוראות בטיחות. המבקש פירש את הסיפא בסעיף 191 לפקודה, "בניה שאינה תיקון או קיום בלבד אף אם אינה דרך משלח-יד" כראיה לכך על כך שהסעיף לא חל על בניה שהינה "תיקון או קיום בלבד" המבוצעת דרך משלח-יד. אי לכך, סבר המבקש, כי שגה בית הדין האזורי בהרשעתו.

5. ביום 22.09.2022, דחה בית הדין הארצי את ערעור המבקש. בפסק דינו ציין בית הדין הארצי, כי סעיף 191 לפקודה מגלם את עקרון "אחדות פרויקט הבניה" אשר נקבע בפסיקה, ולפיו - אין לראות בכל שלב של הקמת בנין כפעולת בניה נפרדת העומדת בפני עצמה. בהתאמה, נקבע כי יש להחיל סטנדרט בטיחות אחיד על כל שלבי הבניה, גם כאשר ביחס לשלבים מסוימים בפרויקט מדובר יהיה בסטנדרט מחמיר. בית הדין הארצי התייחס לממצאים העובדתיים שנקבעו על-ידי בית הדין האזורי, וביניהם: העבודות שקדמו לעבודות שביצע המבקש הן "יציקת גב בטון לאבנים שנשרו מהבנין ובכך סיכנו עוברים ושבים" ו"עבודות גמר פנימי"; העבודות שבוצעו בתקופה הרלבנטית לכתב האישום הן "עבודות גבס, ריצוף, והכנה לחשמל"; "בהמשך צפויה להתבצע בניה של בנין קומות" - ועבודותיו של המבקש היוו למעשה "הנחת יסודות לבנין"; ה"עבודות בוצעו על סמך היתר שניתן מטעם מחלקת מבנים מסוכנים שכן המבנה סיכן את הציבור"; האתר היה סגור ומגודר, ברצפת המבנה היה חור מכוסה בקרשי עץ, ובוצעה עבודת צבע בסמוך לתקרת המבנה בגובה של כ-3.5 מטרים, כאשר העובד עומד על גבי פיגום.

לאור הממצאים המתוארים לעיל, ובהתאם לעקרון "אחדות פרויקט הבניה", הסכים בית הדין הארצי עם מסקנת בית הדין האזורי, לפיה עבודות המבקש עולות כדי "עבודות הכנה והנחת יסודות לבנין" ואינן בגדר "עבודות תיקון וקיום בלבד". כמו כן, נדרש בית הדין הארצי, מעבר לצורך, לשאלת פרשנות סעיף 191 לפקודה, בעניין עבודות שהן בגדר "תיקון וקיום בלבד" - וקבע כי פרשנות המבקש, כמפורט לעיל, שגויה.

6. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית הדין הארצי, ומכאן הבקשה שלפניי.

7. המבקש טוען, כי שגה בית הדין הארצי באופן שבו פירש את סעיף 191 לפקודה, שכן לשיטתו פרשנות זו סותרת את הפרשנות העולה מן המדיניות הקיימת בעניין - לפיה עבודות מסוג "תיקון וקיום" אינן נופלות בגדר המונח "עבודות בניה". בהתאם לכך, לפי הפרשנות הקודמת שניתנה לסעיף 191 לפקודה, המבקש כלל לא ביצע הפרה של הוראות בטיחות, היות שהפעולות שביצע הנן בגדר עבודות "תיקון וקיום". עוד משיג המבקש על כך שבית הדין ראה לנכון להידרש לסוגיה של הראיות שהוגשו לבית הדין האזורי ולגבש מתוכן מסקנה בכל הנוגע לליקויי הבטיחות באתר. שכן, לשיטתו, בית הדין הארצי נעדר את הכלים לבחון האם בוצעה הפרה של התקנות - הפרה, אשר דורשת ביצוע בדיקות ייעודיות.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, וזאת מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

9. הלכה היא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי" שמורה למקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין, או אי צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 8511/22 גראדה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (13.12.2022)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחות אותה.

10. המבקש מעלה טענה כי פרשנות בית הדין הארצי לסעיף 191 לפקודה מהווה סטייה ממדיניות קודמת, אך טענה זו נטענת בעלמא - ללא כל תימוכין או הפניה. בהמשך לכך, המבקש מעלה שאלה משפטית הנוגעת לאופן שבו יש לפרש את הוראות סעיף 191 לפקודה, כאשר ייתכן כי יש מקום ואף ראוי לדון בשאלה זו, אולם איני סבור כי עניינו של המבקש מצריך הכרעה בה (רע"פ 2278/15 בר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.04.2015)). שכן, כאמור, ממילא נקבע כי העבודות אותן ביצע המבקש אינן בגדר "תיקון או קיום" בלבד. בהתאם לכך, הן לפי הפרשנות החדשה לכאורה של סעיף 191, הן לפי הפרשנות הישנה, עניינו אינו מוחרג מתחולת הסעיף.

11. ודוק, קביעתו של בית הדין הארצי אשר להיקף ואופי העבודה של המבקש הינה קביעה עובדתית, ואילו כידוע, אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה (רע"פ 1871/22 דנוך נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.03.2022)). אף לא שוכנעתי מטענת המבקש לפיה בית הדין הארצי נדרש למומחיות כלשהי על מנת לעיין בראיות שהוגשו לבית הדין האזורי, ולא מצאתי כי יש בכך כדי להצדיק התערבות בפסק דינו של בית הדין הארצי.

12. הבקשה נדחת אפוא.

ניתנה היום, כ"ד בכסלו התשפ"ג (18.12.2022).

ש ו פ ט